

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בשלח - Shabbos Parshas Beshalach

טו' שבט תש"ס January 22, 2000

לכל זמן ועת

שקיעה/יום השבת - 5:00	הדלקת נרות - 4:41
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:06	צאת הכוכבים/מוצש"ק 5:50
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:42	לשיטת רבינו תם - 6:12

מדעת עליון

ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימנם ומשמאלם וגו' הנה תיבת "חמה" חסר וא"ו, וכדמצינו במכילתא "המים נתמלאו על בני ישראל חמה ורצו להטביעם, מפני שהיו ביניהם עובדי ע"ז". וקשה, למה נאמר לעיל (יד-כב) בלי "חומה" - מלא, בשעת ביאתם אל המים? ולמה דוקא עתה נתמלאו המים חמה על ישראל?

אלא, מאיר לנו בעל אִזְנִים לתורה, הגמור"ר זלמן סורוצקין זצ"ל, שבשעת ביאתם אל המים, היו בני"י בגדר נרדפים, וכידוע "האלקים יבקש את הנרדף" - ואפי' צדיק רודף רשע! אבל עתה כשטבעו המצריים בים, וחדלו ישראל מלהיות "נרדפים", אז גברה עליהם מדת הדין. אלא שנצלו הם בזכות התורה שעתידים לקבל, ומצות תפילין שעתידים להתעטף.

עוד י"ל, שכשבאו בני ישראל אל הים והמצריים אחריהם, היו עובדי ע"ז שבבני ישראל אומרים, "כל הניסים האלו אך מקרים הם, שהרי גם המצריים משתמשים בקריעת ים סוף לרדוף אחרינו!" אולם, אחרי שראו את טביעת המצריים בים, ובאותה שעה גופא הולכים בני ישראל בתוך הים ביבשה, ואם למראה הנס הגדול הזה לא חזרו בתשובה שלימה לפני הבורא עולם, אדון הנפלאות, וְלֹא זָרְקוּ אֶת פֶּסֶל מִיִּכָּה אֶל הַמַּיִם - אז נתמלאו המים, על אותם עובדי ע"ז, חמה.

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק וכו' (יז-ט)
יש להקשות, למה לא הלך משה להלחם בעצמו, ושלח את יהושע? עוד צ"ע

וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וכו' (יד-כז)

A condition was made with the sea at the time of creation that although its norm was to flow continuously, at this specific time the sea should split. If so, why is this mentioned here, at the time that it went back to its norm of flowing, and not earlier when it was required to split?

The Sefas Emes ZT"L answers that once the sea split and this caused a great *chidush* amongst the nations, the water was reluctant to flow again. It wanted to remain as a wall and be a permanent reminder of the powers of Hashem. Therefore, a condition was made, originally, with the water that it should flow continuously, save for the time of the crossing.

We can now understand the statement of Chazal, "*It is as difficult to create a match between a man and a woman as סוף*". This comparison is hard to comprehend. The match brings together, but the splitting of the sea separates. Explains the Sefas Emes, a single person sometimes feels that he or she can accomplish a lot more while single, without family responsibilities, than when married. This is like the sea wanting to remain split, and thus serving Hashem. However, Hashem wants people to serve Him and do His *mitzvos* in all of life's situations. The comparison to "*krias yam suf*" is to the sea becoming one again, just like marriage, where the two souls were once one, then separated into two people, which now become one again, in marriage.

הוא היה אומר

R' Yitzchok Meir Alter (Chiddushei Hari"m) ZT"L would say:

"True faith is greater than an actual observation of miracles, for with the power of faith one can see what the eyes do not!"

R' Menachem Mendel of Kotzk ZT"L would say:

"If a person tells me that he has a severe headache and he cannot concentrate properly on his prayers, I tell him, 'Who told you to pray with your head? You should be praying with your heart!'"

R' Simcha Bunim of Pshischah ZT"L would say:

"How do we know that a sin has been forgiven in Heaven? When one no longer repeats it!"

לע"נ הגמור"ר יצחק בן פנחס הופמן זצ"ל

נפטר ח' שבט תשמ"ט - תנצב"ה

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

properly, who knows if you will still be alive! Trust me, I have been in the field for several decades and I have saved hundreds of lives. Give me your arm, and allow me to save your life. Afterwards, I will explain everything to you."

"No," insisted the patient. "I never do anything without knowing how it works." "Very well," said the doctor, and he began his presentation. In the meantime, the patient closed his eyes, forever..."

The Chid"l looked closely at the skeptic. "This is what is said in the *posuk*: 'If you heed His commandments, and you observe all his statutes, every illness which I placed in Egypt I will not place upon you, for I am Hashem, your physician.' You should know, that the *mitzvos* are the cure. A person must trust the expert physician, Hashem, and must always take the medication - *mitzvos* - as prescribed by Him. Only afterward, if he wants, he can apply himself to understand how they work. But, before anything, he must follow them fully, without trying to outsmart them."

TORAH GEMS

ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכו' (יג-יט)

The *gemarah* (סוטה ג.) quotes *Mishley*, "חכם לב יקח מצות", - *The wise of heart take mitzvos*, and explains that Moshe Rabbeinu fulfilled this *posuk* when he took *Yosef Hatzaddik's* remains, while *Klal Yisroel* was engaged in gathering the spoils of Egypt.

It seems, though, that *Bnei Yisroel* was in fact also busy with a *mitzvah* since they had been commanded to take the spoils of *Mitzrayim*. Why then is Moshe praised for being "*Wise of heart who takes mitzvos*"?

The *Avnei Nezer*, the *Sochotchover Rebbe ZT"L*, answers that *Klal Yisroel* was occupied with a *mitzvah* that contained a component of personal gain. Moshe Rabbeinu, on the other hand, was performing a *mitzvah* that provided him with no material gain at all. Understanding this distinction was indeed evidence of wisdom. The *gemarah* emphasizes this contrast, and declares that Moshe deserved the title, "חכם לב" - one who is truly "*wise of heart*".

The *Avnei Nezer* notes that our *posuk* uses the words "ויקח משה" - *Moshe took*, which implies an uplifting. Moshe raised himself above the people he was leading by pursuing the *mitzvah* of carrying the bones of *Yosef*, with no material gain - a true *חסד של אמת* - *Kindness of truth*.

למה נטל עמו המטה לאחר שלא פעל עמו מאומה, כי אם בהרמת היד? אמנם ביאר הגמ"ר משה שטרנבוך שליט"א בס' טעם ודעת, שיש לנו ללמוד ממה שהורה לנו משה רבינו, בזה ששלח את יהושע, שגם בכח של תלמידו היקר להלחם בעמלק, ולא רק במשה ואהרן שעשו כל המופתים במצרים בכחם להלחם בעמלק לבדם, אלא אף זה ששמש למשה רבינו בכוחו להלחם בעמלק ולהביסו.

ודבר זה מורה לנו דהנה מלחמת עמלק הוא מדור דור, שבכל דור לוחמים כחות עמלק בישראל להעבירם מעל דתם ומאמונתם לאמר שהכל מקרה (אשר קרץ בדרך), ובכל דור ודור מחוייבים גדולי ונשיאי הדור להלחם בטומאת עמלק. אמנם גם בכל דור מסוגל אף מי ששמש גדולי הדור להלחם בהאינם מאמינים - בעמלק - אם אינו זו מדרכם האמיתיים, להכניע עמלק הצורר אותנו מדור דור. ומשום כך, יש לומר, שנטל משה עמו את המטה - אשר בכוחה היה לעשות ניסים ונפלאות - אע"פ שלא עשה בה מאומה, להורות שאף בלא המטה הצליח ה' את מלחמתם.

מעשה אבות....סימן לבנים

כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך וגו' (טו-כו)

A woman once came to the home of the great Chid"l, R' Yosef Chaim Azulai ZT"L, and explained that her husband was influenced by his secular friends and has slackened considerably in his performance of *mitzvos*. "What can I do?" asked the woman.

The Chid"l, at once, got up and went to see the man. When he got there and began talking to him, he understood the situation at once. "Let me tell you a story," said the Rav to the man. "Once there was an intelligent, well-educated individual who had to know everything. He had to know how flowers grow, how the birds fly, why the sky is blue and why bread sustains life. He researched, studied, and became very knowledgeable. One day he became sick and his condition deteriorated steadily. The doctor came and found his patient fighting for his life. He quickly took out his syringe, took the patient's arm, and was ready to inject some penicillin to save his life. "Stop," ordered the intelligent patient. "What are you doing? I want to know how this works!"

"It's a very lengthy, involved and complicated explanation," said the doctor. "I would first have to explain to you what the illness is, its causes and repercussions, what penicillin is, and how it deals with the illness. By the time my presentation is over and you understand everything